
MIHÁLY ARKANGYAL LEGYÖZI A LÁZADÓ ANGYALOKAT

Alkotó	Giuseppe Maria Crespi Bologna 1665 – 1747 Bologna
Készítés ideje	1738 körül
Tárgytípus	festmény
Anyag, technika	olaj, vászon
Méret	151 x 114 cm
Leltári szám	53.475
Gyűjtemény	Régi Képtár
Kiállítva	Ez a műtárgy nincs kiállítva

A festmény a Jelenések könyvének ezt a részletét illusztrálja (12, 7-9): „Ezután nagy harc támadt a mennyekben. Mihály és angyalai megtámadták a sárkányt. A sárkány és angyalai védekeztek, de nem tudtak ellenállni, s nem maradt számukra hely a mennyben. Levetették a nagy sárkányt, az ősi kígyót, aki maga az ördög, a sátán, aki tévútra vezeti az egész világot.”. A képet nem sokkal elkészülte után a történetíró Giampietro Zanotti úgy jellemezte, mint egy „közepes méretű festményt, számtalan kicsiny alakkal”, amelyen Crespi „a démonok bukását ábrázolja, akiket Mihály arkangyal és társai győznek le.” A „számtalan kicsiny alak”-on valószínűleg a legfelül haloványan feltűnő égi seregleket kell értenünk. Crespi bizonyára ismerte Rubens azonos témájú képének (München, Alte Pinakothek) egy másolatát, az Atyaisten gesztusához pedig Michelangelo Utolsó ítéletének Krisztusa adta a mintát. A festő függetlenítette magát a bibliai szövegtől, amikor a bukott angyalok közül néhányat a hétfejű szörnyeteg prédájaként jelenített meg. A Gonosz princípiumát megtestesítő angyalok inas tagjai, a halálközeli hektikus mozdulatok, a monokrómiába hajló zöldes, barnás és vörös színárnyalatok, a tűz opálosan derengő visszfénye, és az egész jelenet nyers, vad pátosza azonban nemhogy Michelangelo és Rubens világától esik távol, hanem a korszak bolognai festészetében is magában áll. Crespi szuverén egyéniségétől, költői realizmusától épp oly idegen volt a klasszicizálás arisztokratizmusa, mint a rokokó frivolitása.

Tátrai Vilmos ©

Bibliográfia

Pigler, Andor, Katalog der Galerie Alter Meister, 1-2. Museum der Bildenden Künste, Szépművészeti Múzeum, Budapest. 2, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967, 171. o.